

Téma: Uzdravení krvácející ženy a vzkříšení Jairovy dcery

VYSTOUPENÍ Z ANONYMITY DAVU ZPŮSOBUJE UZDRAVENÍ A NAVÁZÁNÍ SKUTEČNÉHO VZTAHU S KRISTEM

Biblický text: Lukáš 8,40-56

Úvod

Sparta – Baník – to jsou silná bezpečnostní opatření kvůli velkým davům fanoušků. Film „Proč“ – fotbaloví fanoušci zdemolovali vlak. Dav, zástup lidí, kteří hrají na anonymitu. V dnešním příběhu se setkáme s lidmi, kteří vystoupili z anonymity, a díky tomu se skutečně setkali s Kristem.

Kontext příběhu - Lk 8, 26-56 - cesta Ježíše do Gerasenské krajiny

Oddíl tvoří dvě propojené části, z nichž jedna vypráví o uzdravení a druhá o uzdravení, resp. vzkříšení. Takové spojení dvou příběhů není v NZ zrovna obvyklé. Těmto příběhům předchází vyprávění o utišení bouře (8,22-25) a uzdravení posedlého v Gerase (8,26-36). Lze to chápat jako tři příběhy, řazené podle důležitosti: od exorcismu přes uzdravení až ke vzkříšení. Mezi uzdravením a vzkříšením se tu prezentuje velmi úzký vztah. Navíc je tento text zařazen v evangeliu bezprostředně před vyslání Dvanácti (9,1-6). Ježíš v něm dá učedníkům moc vyhánět demony a léčit nemoci. Celá tato část Lukášova evangelia se tedy týká **otázky moci** nad nemocemi, demony a smrtí. Pro naše souvislosti: *Lukáš zde nastavuje Teofilovi cestu k pochopení, že Ježíš jedná jako Bůh, že věřit v Boha znamená věřit v Ježíše (který vymýtá zlé moci a posedlosti, uzdravuje, křísí z mrtvých).*

SETKÁNÍ S KRISTEM JE ADRESNÉ, NIKOLIV ANONYMNÍ (od anonymity k osobnosti)

A) ZÁSTUP (Lk 8,40)

Ježíš a zástup – od prvního okamžiku sledujeme tyto dva protagonisty příběhu. Zástup mnohočetný a anonymní, jako by byl bytostí, jejímž charakteristickým rysem je očekávání. Všichni na Ježíše čekají, aniž bychom ovšem věděli, co přesně od něj kdo z nich očekává. Očekávání zástupu je do jisté míry prázdné, neurčité.

V zástupu se jaksí maže, stírá osobnost. Davové šílenství – lidi neví, proč to udělali. Stržení davem. Ztracen v davu – jaksí se mě to netýká. Sbor – dav. Přijdu, posadím se, odkývám – to bylo dobré kázání, nebo kritizuji – to nebylo dobré kázání, nebylo to podle mých představ, nebylo to dle toho, jak je zástup zvyklý. V evangeliích si nikde nečteme, že by

B) JAIROS (Lk 8,41-42)

Jairos - vystupuje ze zástupu. Na rozdíl od davu má tento muž jméno. Má i titul: představený synagogy. Muž známý a důležitý. Jeho očekávání je vysloveno: ať k němu Ježíš přijde, protože jeho jediná dcera (to je zajímavý údaj v epoše početných rodin) je nemocná, umírá. - **Máš také nějaké očekávání, směřované k Ježíši Kristu?**

Jairos vystupuje z anonymity a dělá neobvyklé věci. Má jméno. I když je důležitý a vážený. I v církvi můžeme takto rozdělovat lidi podle váženosti – tu i tam slyšíme – ten

a ten vážený bratr – i když vnitřně souhlasíme, že jsme si rovni, přesto děláme rozdíly a máme jiná měřítká. Ale i tento „vážený“ bratr má problém. A dělá něco, co není obvyklé.

a) padá k nohám – on, představený synagogy, lze se domnívat, že měl nějaké postavení. A on na toto postavení nedbá. To je pro mě lekce – jak často něco neudělám jen proto, že si říkám, co by řekli druzí.

b) má jedinou dcerku – je i v této situaci společensky dost „out“. Tehdy bylo žádoucí mít více dětí a počítali se hlavně muži. On má jen jedno dítě a navíc dceru.

Jairos se osobně, neanonymně setkává s Kristem a chce, žádá ho, aby vstoupil do jeho jedinečného příběhu. Jsme v očekávání, co se bude dít – zda Ježíš opustí zástup a půjde, když tu se nám otevírá druhá scéna – možná ještě divnější než na první.

C) KRVÁCEJÍCÍ ŽENA (Lk 8,43-48)

Nemocná žena - Zatímco zástup se tlačí (anonymně, hlava nehlava), Ježíš kráčí ke konkrétnímu cíli, jde v davu, nestojí mimo něj. Zde je příběhu nastavena „výhybka“. V tom davu, v té mačkanici se Ježíše někdo dotkne a On ví, že to nebylo jen tak náhodou. Zastavuje se, klade otázku. Nám to připadá zbytečné zdržení na cestě k naléhavému případu, Ježíš naopak ví, že je to důležité, že to souvisí s vírou v jeho moc. Jeho pozornost se obrací od davu k jednotlivci, zatím neznámému. My už víme, co On zatím neví: že to je žena trpící krvácením, že přišla zezadu, aby nebyla viděna, nechce jednat z očí do očí, chce jednat potají. Proč? Má strach z odmítnutí. Krvácení ji činilo dle židovských předpisů nečistou. Trvale nečistou, to znamená vyloučenou ze společenství. Ona se tam vůbec neměla objevit, v tom zástupu (sr. Leviticus 15,18-30). Žena ví, ihned a neomylně, že se Ježíš ptá na ni. Teď tedy očekává Ježíš. Žena už byla uzdravena a nemá, co by víc žádala. **Zato Ježíš chce navázat vztah.** Žena na Ježíšovu otázku odpoví, ač to nebylo snadné. Co bylo dosud v tajnosti, poví přede všemi. Teď jedná jako Jairos, na kolenou se vyznává ze svého trápení. **Ona ale navíc riskuje, že ji dav zatratí, protože nezůstala stranou, jak se na nečistou slušelo.** Riskuje napomenutí a možná i trest přímo od Ježíše. Vždyť kdo se dotkne nečistého, stává se sám nečistým, praví Leviticus. Tady ale proběhla „kontaminace naruby“. A navíc: ta, která se bála trestu, dostala slovo milosti, byla propuštěna v pokoji (nevím proč, ale naskočila mi tady souvislost se sv. Večeří Páně: samotný dotyk s „tělem Páně“ nestačí; uzdravení, záchrana, se neobejde bez vztahu). Nebyl by ten příběh úplný, kdyby činu chyběl vztah, zázraku slovo a strachu odpověď milosti.

Ježíšovi jde o vztah - Vidíme PJK jako toho, komu jde o člověka a o vztah s ním. Nejde o to, aby Bůh byl v našem životě jako automat – a tím může být i čtení Bible, modlitba, chůze do sboru. Sám jsem se přichytil v tom, že jsem jakoby šel z davem, dělal to, co se dělá, jak se to dělá – ale ve skutečnosti jsem možná ani z té anonymity nevystoupil, protože se příliš bojím toho, co řeknou druzí. Je můj vztah s Kristem živý? Nebo se jen tak „nezávazně“ dotknu, když potřebuji, ale jinak si jedu, jak chci? I to je můj problém

Ježíš mění můj strach na pokoj – každý z nás máme nějakou tu 13. komnatu, o které se nechceme bavit, něco, co nechceme druhým přiznat – ve společenství moc nevyznáváme, nechceme se odkrývat – protože pak jsme zranitelní – a tak může hrozit

nebezpečí, že máme jeden před druhým masky „dokonalosti“ a své problémy si skrýváme. Ježíš ale vede k vyznání – které neodsuzuje, ale dává pokoj. Je to výzva především pro mě, abych neodsuzoval, ale odpouštěl, přijímal, když někdo se mi otevře, nebo uvidím problém. Všichni máme problémy – jen většina je skrývá v davu a naoko to vypadá, že jsme OK. Ale já nejsem OK. Potřebuji dotyk Krista.

V příběhu vidíme následující tři vztahy:

1) ČIN – VZTAH. Nejedu nějak setrvačností můj křesťanský život? Nebo službu? Po dotyku Krista si zase jedu „svoje“? Splnil jsem to, co po mně dav očekává.

2) ZÁZRAK – SLOVO. Víra je spojena se slovem – nejde primárně o ten zázrak. Kristus ví, že odejde, ale slovo tu zanechá. Žena se musela vyslovit.

3) STRACH – MILOST. Ježíš mění náš strach na pokoj a zahrnuje milostí, i když mě ostatní možná odsuzují. Zástup jakoby teď stojí stranou. Je matný. To, co je ostré, je Kristus a žena. Čerpejme takto z pramene milosti – každý máme jedinečný příběh milosti, nenechme si jej zpausalizovat, náš život není tuctový, ale jedinečný a nemusí být ve strachu z toho, co řeknou druzí, ale mohu se radovat z Ježíšovy milosti, která osvobozuje od strnulosti.

Vraťme se však k našemu hlavnímu příběhu.

Uzdravující víra (Lk 8,49-56)

Dcerka Jairova – je jakoby příběhem o uzdravení krvácející ženy odsunuta do ústraní, jakoby na ni Ježíš zapomněl. Ale není tomu tak. Zatímco mluví s uzdravenou ženou, kterou nazývá „Dcero“, je oznámeno Jairovi, že „jeho dcera“ zemřela. Tuto dceru posléze oslovuje Ježíš: „Dcerko, vstaň!“

Vypadá to, že je dcera ztracena. Dokonce se dozvídáme, že nestojí za to Ježíše obtěžovat, vždyť už zemřela. Tady by to mohlo skončit. Happy end se nekoná. A přece, už zase text pokračuje a znovu Ježíšovým slovem: „*Neboj se, jen věř a bude zachráněna.*“ A všem - Jairovi, zástupu, Teofilovi i nám - má být jasné, že souvislost mezi touto větou a tou, která zazněla na adresu uzdravené ženy: „*Dcero, tvá víra tě zachránila, jdi v pokoji*“ je zásadní. Jen s tím rozdílem, že nemocná žena jednala sama a zde se za dceru angažuje otec. Oba však dostali, co žádali, a ještě mnohem víc.

a) nařídil, aby jí dali něco k jídlu - je to stejný motiv, jaký se objevuje v závěru Lukášova evangelia (Lk 24/41-43). Naznačuje, že vzkříšení není virtuální realita, nýbrž skutečný život, jaký si však nedovedeme ani představit. Můžeme jen žasnout a radovat se (Lk 8/56; Lk 24/41).

b) přikázal, aby nikomu neříkali, co se stalo - opět najdeme souvislost s dalším Lukášovým oddílem v podobenství o boháči a Lazarovi (Lk16/29-31). Kdo nevěří Ježíšovu slovu, nepomůže mu, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.

Ježíš rád reaguje na naše volání o pomoc. Jsem tady, mám problém, v životě jsem toho dost podělal (mluvím za sebe).

12 v příběhu – plnost – něco, co už je hotovo – jakoby se s tím nedalo nic dělat. Žena vynaložila vše, dcerka umírá – finito, konec nadějí. Víra ženy a otce Jaira jde dál.

V prvé řadě nejde o Ježíšovy léčitelské schopnosti – léčitelů bylo tehdy více (uzdravovali i žáci farizeů – Mt 12,27)

V Ježíšových uzdravovatelských činech se především realizuje to, o čem kázal: do života lidí vstupuje království Boží, nový život, moc, která obnovuje porušené nebo zcela zpřetrhané vztahy. V Ježíši jedná Bůh – milosrdný, zachraňující; takový, jakého jej poznával jeho lid od pradávna - Bůh vnímající tíseň svého lidu, Bůh vytrhující ze sevření.

MŮŽEME ZŮSTAT V DAVU SPOLEČENSTVÍ A TEN ŽIVOT NĚJAK ODŽÍT – MOŽNÁ BUDE I DOBŘE VYPADAT PŘED DRUHÝMI (budu vážený bratr, sestra) – ale uvědomil jsem si, že pak se možná nikdy nesetkám se skutečným Kristem, nenavážu s ním vztah, o který jde – i když před druhými možná budu vypadat nepatřičně, jako exot.

Jairos i žena projevují víru navzdory tomu, že musí vystoupit z davu – a dostává se jim milostivé pomoci Krista.

My máme odrážet Krista – jednat jako on – a to mně vede k myšlence, dotýkat se druhých v jejich problémech, vidět příběh člověka jedinečný, nepaušalizovaný, nevidět druhé jako kousky bezejmenného zástupu, který se v neděli sejde, aby se anonymně „dotkl Krista. Prosím o to, aby mě (nás) Kristus učil poznávat jedinečnost života každého člověka a dal moudrost, jak se k němu neodsuzujícím způsobem přiblížit – jsou lidé, kteří krvácí a možná i umírají – tito to ví a hledají pomoc – a možná se bojí vystoupit z anonymity, protože druhým nevěří, nemají důvěru. Musím/e se tak učit od samotného Krista, který tak laskavě vstupoval do lidského života, který krvácí či dokonce umírá – a to bez ohledu na postavení – vážený muž a odepsaná žena – oba však projevili víru, vyslovili se, i když riskovali své postavení. **Kristus čeká na moje vystoupení z anonymity. Nechám ho kolem sebe projít, nebo dovolím, aby se mne dotkl a z/měnil mi život?**